

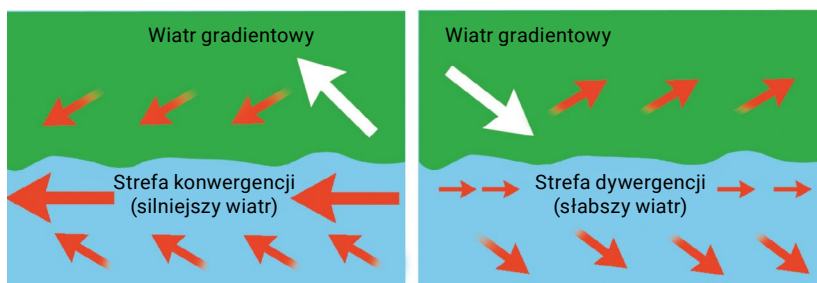
Wiatry równoległe do wybrzeża

Kiedy patrzymy pod wiatr, który wieje prawie równoległe do wybrzeża, jeżeli ląd jest po lewej, wtedy wiatr będzie o 25% silniejszy. Jednak gdy ląd znajduje się po prawej stronie, wiatr będzie o 25% słabszy. Dzieje się tak dlatego, że wiatr poruszający się nad lądem jest poddawany działaniu większego tarcia, a tym samym odkręca w lewo. Gdy ląd jest po lewej stronie, patrząc pod wiatr, a do tego wiemy, że wiatr nad lądem odkręca w lewo, będziemy mieli do czynienia ze strefą zbieżności z wiatrem, który poruszając się nad morzem jest poddawany mniejszemu tarcia. To powoduje, że w takiej strefie konwergencji wiatr będzie dużo silniejszy. Strefy konwergencji sięgają maksymalnie 2–5 km w morze.

Przeciwny proces zachodzi, gdy ląd jest po prawej stronie obserwatora patrzącego pod wiatr. Wiatr nad lądem odkręca w lewo, a więc następuje dywergencja z wiatrem wiejącym nad morzem, która powoduje osłabienie wiatru. W typowych warunkach, po południu, w ciepłej połowie roku, efekt dywergencji jest całkowicie równoważony przez wiatr termiczny.

Te efekty są nieprzydatne dla nieżeglarzy, natomiast są bardzo istotne dla wszystkich poruszających się po wodzie. A więc zapamiętaj: jeżeli ląd jest po lewej patrząc pod wiatr, skręć w lewo po więcej wiatru.

Topografia także wpływa na siłę i kierunek wiatru, wystarczająco, żeby nawet spacerowicze to zauważyli. W sztormie najsilniejszy wiatr nie wieje daleko w morzu czy na szczycie wysokiej góry, a tuż obok stromego przylądka. Przylądek spowoduje sprężenie strug wiatru zamiast osłonić przed nim.

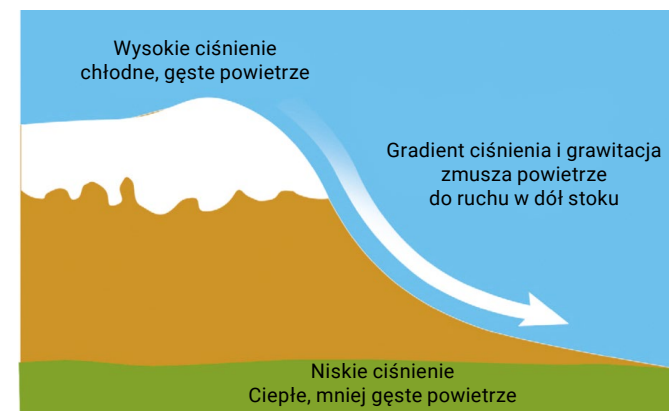
↑ Konwergencja i dywergencja na wybrzeżu.

Sprężenie strug powietrza spowoduje silniejszy wiatr tuż przy przylądku. Im większy i wyższy przylądek, tym silniejszy efekt. Nawet nisko położone przylądki powodują zauważalny wzrost siły wiatru.

Następnym razem podczas spaceru nad morzem poszukaj ciemniejszych obszarów na morzu lub takich, na których występują białe grzywy fal w pobliżu przylądka. Taka obserwacja jest użyteczna dla żeglarzy, ponieważ pływanie blisko brzegu może wystawić ich na silniejsze wiatry niż dalej w morzu, a tym samym skrócić czas podróży morskiej w trudnych warunkach. Wiatr zwiększy także siłę jeżeli wieje ponad wzgórzem, na wierzchołku może być dwukrotnie silniejszy niż u podstawy. Dlatego właśnie pikniki na szczycie wzgórz nie zawsze są dobrym pomysłem.

WIATRY KATABATYCZNE I ANABATYCZNE

Wiatry katabatyczne i anabatyczne występują w górach w ich pobliżu. Wiedza o nich jest niezwykle ważna dla wspinaczy i turystów. Katabatyczny oznacza podążający w dół (z greckiego *kata* = w dół). Wiatry katabatyczne wieją nocą i tak jak w przypadku bryzy lądowej można myśleć o nich jako o powietrzu spływającym po stoku jak woda. Szczyty górskie oraz powietrze nad nimi wychładzają się szybciej niż osłonięte doliny. Takie powietrze jest chłodne

↑ Schemat powstawania wiatrów katabatycznych.